

12.2.2016

Valtiovarainministeriö
Vero-osasto

Viite Dnro VM009:00/2016

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi autoverolain muuttamisesta

Liikennevakuutuskeskus (LVK) kunnioittaen lausuu luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi autoverolain muuttamisesta seuraavaa.

Esitysluonnoksen sisällön osalta LVK kiinnittää yhteenvedona huomiota seuraaviin seikkoihin:

- Liikennevakuutusyhtiöiden autoveroa koskevat tiedonsaantitarpeet tulisi turvata erityisesti ajoneuvon vakuuttamis- ja lunastustilanteissa.
- Myös ajoneuvojen maastavientiin liittyvät liikennevakuutusyhtiöiden tiedonsaantitarpeet tulisi turvata, jotta vakuutus osataan päättää.
- Ajoneuvon vakuuttamis- sekä rekisteröimisvelvoitteet tulisi huomioida yleisesti esityksen jatkokäsittelyssä.
- Autoveron palauttamista koskeva kysymys jää epäselväksi ajoneuvon lunastustilanteissa.
- Vientipalautuksen edellytyksenä olevan rekisteröintiä koskevan vaatimuksen poistaminen on ristiriidassa liikennekäytöstäpoiston edellytysten kanssa.

1. Liikennevakuutusyhtiöiden autoveron määrää koskevat tiedonsaantitarpeet ja niiden turvaaminen leasingajoneuvojen vakuuttamis- ja korvaustilanteissa

LVK korostaa, että liikennevakuutusyhtiöiden vastuun- ja arvonmäärittelyä koskevien tehtävien hoitamiseksi olisi tärkeää varmistaa liikennevakuutusyhtiöiden tiedonsaantioikeudet autoveron ja sen ennakkopalautuksen määrää koskeviin tietoihin erityisesti leasingajoneuvojen vakuutus- ja lunastustilanteiden osalta. Koska uusia liikennevakuutuksia tehdään vuosittain yli miljoonan verran ja liikennevakuutuksesta maksettavia vahinkoja tulee vuositasolla kymmeniä tuhansia kappaleita, tulisi tietojenluovutusprosessien toimia vuoksi toimia automaattitasolla.

Leasing- ja vuokra-ajoneuvoja koskevan vakuutustoiminnan osalta liikennevakuutusyhtiöt tarvitsevat tiedon jäljellä olevasta sekä maksetusta veron määrästä ajoneuvon arvon määrittelyä varten, sillä vakuuttamistoiminnan tulee olla riskivastaavaa.

12.2.2016

Tilanteissa, joissa ajoneuvo puolestaan tuhoutuu siinä määrin, että sitä ei voida kohtuullisin kustannuksin korjata, lunastaa liikennevakuutusyhtiö ajoneuvon sen käypää arvoa vastaavasta hinnasta. Käypä arvo on määritettävä arvioimalla. Korvaustilanteiden osalta liikennevakuutusyhtiön on tiedettävä ajoneuvon arvo ja tätä kautta myös jäljellä oleva veron määrä pystyäkseen määrittelemään millä tavalla se operoi sanotuissa ajoneuvon vaurioitumistilanteissa. Lunastuskysymysten osalta LVK huomauttaakin, että esitysluonnoksen ennakkopalautusta koskevat muutokset aiheuttavat esimerkiksi leasingajoneuvojen lunastusarvon määrittelyssä epäselvyyksiä, joihin esitysluonnoksesta ole suoranaisesti johdettavissa ratkaisuja. Samoin epäselvää on leasingajoneuvon lunastustilanteissa, millaiseksi veromenettely muodostuu ajoneuvon lunastaneen yhtiön osalta.

Lunastuskysymyksiin liittyen on lisäksi huomattava, että esitysluonnoksesta ei myöskään ole johdettavissa vastausta siihen, onko ajoneuvon omistaja oikeutettu hyvitykseen tilanteissa, joissa ajoneuvon käyttöaika jää esimerkiksi ajoneuvon lunastamisen johdosta lyhemmäksi kuin ajoneuvon ennakkopalautuksen perusteena olleen vuokrasopimuksen pituuden on alun perin suunniteltu olevan. Esitysluonnoksessa tosin on todettu, että

"Ennakkopalautusta ei kuitenkaan perittäisi takaisin ajoneuvosta, joka on romutettu esimerkiksi liikenneonnettomuudessa aiheutuneiden vaurioiden takia, edellyttäen, että ajoneuvon lopullinen poisto merkitään ajoneuvoliikennerekisteriin".¹

Kyseisellä kohdalla on kuitenkin LVK:n tulkinnan mukaan pyritty erottamaan ajoneuvon romutustilanteet sellaisista tilanteista, joissa ajoneuvoa ei tarkoituksella palauteta leasingajan päättymisen jälkeen pois maasta, jolloin lähtökohtaisesti koko vero tulisi maksettavaksi. Sen sijaan veron mahdollisesta palauttamisesta ei sanottujen romutustilanteiden osalta ole esitysluonnoksessa mainintaa. Edellä mainittua lausumaa ja sen taustalla olevaa logiikkaa olisi selkeyden vuoksi tarvittaessa hyvä täydentää sekä selventää.

2. Vientipalautus ja liikennekäytöstäpoisto ulkomaille

Esitysluonnoksessa ajoneuvolakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että vientipalautuksen saaminen ei enää edellyttäisi ajoneuvon rekisteröintiä ulkomaille ja tätä koskevan rekisteritodistuksen palauttamista Suomen rekisteröintiviranomaiselle. Autoverolain muutosta koskevan esityksen 34 d §:n mukaan palautuksen edellytyksenä säilyisi kuitenkin se, että ajoneuvo on poistettava liikennekäytöstä ajoneuvolain 66 c §:n mukaisesti eli sille olisi tehtävä liikennekäytöstäpoisto ulkomaille.

Ajoneuvon liikennevakuutuksen katkeaminen puolestaan on sidottu ajoneuvotietojärjestelmästä vakuutusyhtiöille välittyvään tietoon ajoneuvon liikennekäytöstäpoistosta ulkomaille. **Tämän yhteyden vuoksi LVK pyytää huomioimaan liikennevakuutusyhtiöiden tiedonsaantioikeudet siten, että ne tulisivat riittävällä tavalla turvatuiksi leasing- ja**

¹ Luonnos hallituksen esitykseksi laiksi autoverolain muuttamiseksi s. 19.

12.2.2016

vuokra-ajoneuvojen vientipalautustilanteissa. Liikennevakuutusyhtiön on saatava tieto ajoneuvon viennistä ulkomaille, jotta liikennevakuutus voidaan katkaista ja rekisteritiedot päivittää vastaamaan ajoneuvon todellisia omistaja- ja haltijasuhteita mahdollisimman tehokkaasti ja varhaisessa vaiheessa, sillä Suomessa myönnetty liikennevakuutus on yhden vakuutusmaksun perusteella voimassa koko ETA-alueella.

Nykykäytännön mukaan Trafi tekee ajoneuvolle liikennekäytöstäpoiston ulkomaille, mikäli se saa toisen jäsenvaltion rekisteriviranomaiselta ilmoituksen siitä, että ajoneuvo on rekisteröity kyseisen rekisteriviranomaisen kotimaahan. Mikäli edellä mainittua ilmoitusta ei saada, voi Trafi tehdä ajoneuvolle liikennekäytöstäpoiston ulkomaille, mikäli ajoneuvon omistaja tai haltija toimittaa rekisteriviranomaiselle ulkomaisen rekisteröintitodistuksen, josta käy ilmi, että ajoneuvo on rekisteröity ulkomaille. Samoin liikennekäytöstäpoisto ulkomaille voidaan tehdä Suomessa katsastusasemalla ulkomaisen rekisteröintitodistuksen perusteella.

Edellä todetun perusteella vientipalautuksen edellytyksiä koskeva muutos johtaisi tilanteeseen, jossa vientipalautuksen saaminen ei edellyttäisi ulkomaisen rekisteröintitodistuksen toimittamista eikä ajoneuvon rekisteröimistä ulkomaille, mutta samalla vientipalautuksen edellytyksenä olevan ajoneuvon liikennekäytöstäpoiston tekeminen ulkomaille olisi kuitenkin sidottu rekisteröintitodistuksen toimittamiseen. Tästä kehäpäätelmästä johtuen ajoneuvo siis olisi käytännössä rekisteröitävä ulkomaille joka tapauksessa, jotta vientipalautuksen saaminen olisi mahdollista nykyisten ulkomaille tapahtuvien liikennekäytöstäpoistoa koskevien käytäntöjen valossa.

3. Leasing- ja vuokra-ajoneuvojen yleiset vakuuttamis- ja rekisteröintivelvoitteet

LVK korostaa, että Suomessa käytettävällä ajoneuvolla, mukaan lukien leasing- sekä vuokra-ajoneuvot, tulee olla liikennevakuutus. Sanottujen ajoneuvojen osalta edellytetään lähtökohtaisesti myös rekisteröintiä Suomeen, jolloin kyseisille ajoneuvoille on otettava liikennevakuutus sellaiselta liikennevakuutusyhtiöllä, jolla on liikennevakuutuslain 19 §:n mukainen oikeus harjoittaa Suomessa tällaista vakuutustoimintaa. LVK pyytää huomioimaan nämä ajoneuvojen vakuuttamis- ja rekisteröintivelvoitteita koskevat seikat myös esitysluonnoksen myöhemmässä valmistelutyössä.

LVK:lla ei ole esitysluonnoksen tämänhetkisen sisällön osalta muuta lausuttavaa.

LIIKENNEVAKUUTUSKESKUS

Janne Jumppanen
Johtaja

Antti Tuulensuu
Korvauspäällikkö